

Datum
2011-06-29

Diariennr
2009-04805

Projektnr

Ert diariennr
N2009/8674/RT
N2009/9108/FIN

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Rapport till regeringen angående VINNOVAs medverkan i genomförandet av BSR-strategin under 2011

Sammanfattning

VINNOVAs arbete, med alla delar av strategin för Östersjöregionen som berör myndigheten, dess uppgift och mål rapporterades till regeringen den 30 juni 2010. Den rapporten innehöll också en bakgrundsbeskrivning av VINNOVAs arbete med strategin och dess föregångare.

I denna rapportering beskriver VINNOVA hur myndigheten arbetat med EU:s Strategi för Östersjöområdet under perioden juli 2010 till juni 2011, dels som koordinator för Priority Area 7 i strategin (Forskning & Innovation) och dels som ansvarig för flaggskeppsprojektet BSR STARS.

Kommissionen har under året successivt ställt krav på ökat ansvarstagande på koordinatörerna bl.a. med avseende på finansieringsfrågor och för realisering av de olika flaggskepp som ryms inom Priority Area 7.

Inom BSR STARS har VINNOVA fortsatt arbetat med de tio berörda ländernas ministerier och innovationsmyndigheter i utvecklande av ett gemensamt transnationellt innovationsprogram. En s.k. högnivågruppering inom BSR Stars, bestående av representanter från näringsdepartement och innovationsmyndigheter har bildats vars roll är att bl.a. fatta strategiska beslut och ta initiativ nödvändiga för att säkerställa BSR Stars genomförande. Det finns därmed nu en strategiskt viktig plattform för samarbete i innovations och tillväxtfrågor.

VINNOVA har som leadpart tillsammans med 34 partners och 33 associerade partners beviljats ett anslag på 6,4 miljoner € för ett projekt kallat StarDust från det från det transnationella strukturfondsprogrammet för Östersjöregionen. Detta är ett viktigt steg för genomförandet av hela programmet BSR Stars. Det innebär också att en del av de befintliga

finansiella resurser som finns i makroregionen har kunnat utnyttjas för att genomföra Strategin för Östersjöregionen.

VINNOVA har fortsatt deltagit i flera av de möten som Tillväxtverket arrangerat för att samordna svenska myndigheters insatser.

Det måste dock konstateras även detta år, att en framtida effektiv implementering av BSR strategin kräver att regelverket i strukturfonderna måste bli bättre anpassade till de ambitioner som finns i strategin.

VINNOVA föreslår att det inför nästa programperiod inom EU, efter 2013, bör göras en ökad anpassning av EU:s olika fonder och sammanhållningspolitiken så att dessa bättre kan understödja arbetet i makroregionen Östersjön och bidra till att förverkliga Europa 2020 strategin och Innovation Union, eftersom dessa är i linje med målen i BSR Stars.

Bakgrund

VINNOVA har tillsammans med flera andra myndigheter i uppdrag att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan.

Myndigheten har också i uppdrag att medverka i utvecklingen av forskning och innovation inom ramen för Östersjöstrategin. Slutligen ska VINNOVA leda ett havsmiljörelaterat pilotprojekt för småföretagsnätverk och klustersamverkan i Östersjöregionen.

De två första uppdragen har redovisats till regeringen den 30 juni 2010 och redovisas nu andra gången 30 juni 2011.

Det havsmiljö relaterade pilotprojektet redovisas i en separat slutrapport den 30 juni 2011.

De två uppdragen specificerar i ett antal "ska" krav vad myndigheten förväntas göra enligt följande:

Uppdraget N 2009/8674 innehåller följande punkter:

- Tydliggöra hur respektive myndighets mål och verksamheter kan bidra till Östersjöstrategins genomförande.
- Medverka till att genomföra de åtgärder av olika karaktär som anges i Östersjöstrategins handlingsplan och som berör myndighetens verksamhetsområde i nära samarbete med relevanta partners i Östersjöregionen.
- Identifiera synergier mellan den egna myndigheten och andra myndigheter som berörs av Östersjöstrategin i syfte att förstärka och samordna insatser som är i linje med strategin och dess handlingsplan.
- Bidra till att utveckla effektiva samverkansformer i Östersjöregionen som förstärker ett långsiktigt internationellt samarbete mellan

myndigheter och med andra lokala och regionala aktörer och som bidrar till ett framgångsrikt genomförande av Östersjöstrategin.

- Förstärka bevakning av och kunskapsuppbyggnad om utvecklingen i Östersjöregionen och om EU:s program och projekt med relevans för Östersjöstrategins insatsområde och myndighetens ansvarsområde.
- Bidra till svenska inspel till Östersjöstrategins handlingsplan inför de årliga uppdateringarna.
- Bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) med kunskaper och erfarenheter i framtagande av svenska positioner i den högnivågrupp som etablerats för att bistå EU-kommissionen i genomförandet av Östersjöstrategin.
- Delta i ett svenskt samordningsarbete av insatserna för Östersjöstrategins genomförande och i regeringens dialog med regional nivå inom ramen för Nationellt forum för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning.

Uppdraget att leda och medverka i utveckling av forskning och innovation (N2009/9108) innehåller punkterna:

Bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i arbetet med samordningen av prioritets område 7. VINNOVA ska utse ansvarig person som tillsammans med ansvarig person vid Regeringskansliet (Näringsdepartementet) företräder Sverige i detta samordningsarbete.

Leda och ansvara för arbetet med utveckling och genomförande av åtgärden "Develop a Baltic Sea Region Programme for Innovation, Clusters and SME-Networks" (flagship project 7.1). VINNOVA ska utse projektledare samt avsätta erforderliga personella resurser för att, i samarbete med övriga deltagande länder, utveckla och genomföra detta program. Arbetet innefattar även vissa insatser på nationell nivå i syfte att uppnå ökad samsyn och samordning av centrala och regionala aktörer.

Vid behov representera Sverige i ledningsgrupperna för övriga åtgärder inom prioritets område 7 (Flagship Projects 7.2-7.6.). VINNOVA ska under arbetet kontinuerligt samråda med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) och med relevanta myndigheter och organisationer i Östersjöregionen.

Resultat under det andra året med makroregionen runt Östersjön

Detta andra år från juli 2010 till och med juni 2011 har präglats av arbetet med att stärka och utveckla det nätverk mellan de tio länder som ingår i BSR Stars och med DG Regio, där BSR Stars regelbundet har bjudits in för att informera om erfarenheterna av BSR Strategin i praktiken.

Inte minst frågor om hur projekt och program ska kunna finansieras med i regionen befintliga medel har varit i fokus.

Det största enskilda framsteget under året har varit att den projektansökan som riktades mot Interreg programmet för Östersjön blev beviljad. Projektet som fått namnat StarDust omfattar 34 partners och 33 associerade partners. Det innehåller fem delprojekt inom olika potentiella styrkeområden för Östersjöregionen.

Redovisning av VINNOVAs ”ska” krav i berörda uppdrag.

Tydliggöra hur respektive myndighets mål och verksamheter kan bidra till Östersjöstrategins genomförande.

I VINNOVAs verksamhetsplan som fastställdes av styrelsen i november 2010 återfinns målen för myndigheten fram till 2012:

”Det överordnade målet för VINNOVA är att skapa hållbar tillväxt genom att öka den globala konkurrenskraften hos företag, universitet, forskare och regioner i Sverige. För att kunna styra och mäta att VINNOVAs insatser leder mot detta mål, har 15 mer operativa mål definierats för 2012 inom ramen för tre olika kategorier av mål:

Vi vill skapa konkreta och mätbara resultat.

Vi vill vara en katalysator i innovationssystemet.

Vi vill utveckla vår organisation.

VINNOVAs roller kommer att behöva vara olika inom olika områden, beroende på vad som krävs för ökad innovationskraft i Sverige. VINNOVA bör dock alltid eftersträva och utveckla en roll som förändringsagent i det svenska innovationssystemet... VINNOVA har fem kategorier av verktyg, som behöver samspela och integreras i olika satsningar för att effektivt bidra till ökad innovationskraft i Sverige. Dessa fem kategorier är: Global uppkoppling, innovationsinfrastrukturer, innovationskapacitet i SMF, investering i FoI-projekt och policyutveckling.

För att effektivt främja ökad innovationskraft i Sverige måste VINNOVAs verksamhet och satsningar i ännu högre utsträckning än tidigare präglas av ett investeringsperspektiv och ett investeringsorienterat arbetssätt.”

Myndighetens bedömning är att det arbete som bedrivs inom ramen för Östersjöstrategin på ett verksamt sätt bidrar till att uppfylla VINNOVAs mål. Såväl global uppkoppling, innovationsinfrastrukturer och innovationskapacitet i SMF är centrala områden i arbetet med BSR Stars. Det finns nu ett institutionaliserat samarbete mellan ministerier och innovationsmyndigheter i tio länder benämnt BSR High Level Group. Det är viktigt att betona vikten av en global uppkoppling och innovationsinfrastruktur, som också inkluderar närområdet, med dess stora

potential till stärkt kommersiellt och kunskapsmässigt utbyte. Små- och medelstora företag i transnationella nätverk är ett speciellt fokusområde i BSR Stars.

För att förverkliga målen arbetar VINNOVA med fyra globala utmaningar och en bred utlysning inom utmaningsdriven innovation med följande fokusområden:

- Informationssamhället 3.0.
- Hållbara attraktiva städer.
- Framtidens hälsa och sjukvård.
- Konkurrenskraftig produktion.

I Verksamhetsplanen betonas speciellt: ” De stora utmaningarna är globala och marknaderna kommer att vara stora för de som kan erbjuda lösningar. Bilateral samarbeten som ger svenska aktörer tillgång till strategisk kunskap eller marknader måste således utgöra integrerade delar av VINNOVAs framtida satsningar. Under 2011 skapas därför beredskap att initiera bilaterala satsningar inom VINNOVAs fyra utmaningsområden.”

Detta arbetssätt skapar enligt myndighetens bedömning förutsättningar för ökat samarbete i Östersjöregionen.

Medverka till att genomföra de åtgärder av olika karaktär som anges i Östersjöstrategins handlingsplan och som berör myndighetens verksamhetsområde i nära samarbete med relevanta partners i Östersjöregionen.

Priority Area 7 (Forskning & Innovation) i Östersjöstrategin koordineras av Sverige genom Näringsdepartementet och VINNOVA samt av Polens utbildningsministerium. VINNOVAs arbete har under året varit fokuserat mot att understödja alla de fem flaggskepp som föreslagits inom prioriteringsområdet. Speciell uppmärksamhet har ägnats åt 7.2 ”Create a Baltic Sea Fund for Innovation and Research” där Region Skåne nu tagit på sig ledarskapet för detta flaggskepp med stöd av VINNOVA.

Identifiera synergier mellan den egna myndigheten och andra myndigheter som berörs av Östersjöstrategin i syfte att förstärka och samordna insatser som är i linje med strategin och dess handlingsplan.

Tillväxtverket och VINNOVA har haft ett flertal planeringsmöten kring strategin med verkets internationella avdelning och med Europa programmet för strukturfonderna.

VINNOVA har också samarbetat med Svenska Institutet och dess management program. VINNOVA var värdmyndighet för blivande ledare från Estland, Ryssland och Vitryssland under hösten 2010.

Tillsammans med Sidas Östersjöenhet har myndigheten skapat möjligheter för ökat utbyte med speciellt de baltiska staterna. VINNOVA deltog också i

juli 2010 i ett seminarium i Almedalen tillsammans med Sida. Seminariet var inriktat mot BSR Stars och innovationssamarbetet runt Östersjön.

Bidra till att utveckla effektiva samverkansformer i Östersjöregionen som förstärker ett långsiktigt internationellt samarbete mellan myndigheter och med andra lokala och regionala aktörer och som bidrar till ett framgångsrikt genomförande av Östersjöstrategin.

VINNOVA har i uppdrag att tillsammans med ekonomiministeriet i Litauen leda, utveckla och implementera flaggskeppet BSR Stars. Ett gemensamt program har tagits fram som beskriver varför och hur arbetet för att skapa starka länkar mellan innovationsmiljöer, kluster och småföretagsnätverk i macroregionen kommer att bedrivas.

Strategin i BSR Stars är att skapa en stark hemmamarknad för innovation och affärsutveckling i makroregionen, och därmed förutsättningar för att konkurrera mot andra globala tillväxtregioner. Programmet har utvecklats tillsammans med våra grannländer, Norge, Island, Tyskland, Danmark, Polen, Estland, Lettland, Litauen och Finland.

Utgående från teman s.k. "Grand Challenges" eller samhällsutmaningar, inom hälsa, miljö, IKT och transporter har nu de fem första konsortierna, eller delprojekten, formerats, bestående av parter från makroregionen. Arbetet inleddes under 2010 med att utforma en strategi för hur parterna ska erhålla en global position, inom nischer av dessa utmaningar/ Grand Challenges. Detta arbete resulterade i att ett projekt StarDust har beviljats 6,5 miljoner € från Interreg programmet för Östersjön 2007 – 2013.

I Projektet ingår även att utveckla koncept och nya metoder för implementering av de strategier som konsortierna fastställer.

StarDust projektet hade kick off i mars 2011 i Stockholm och pågår nu för fullt.

VINNOVA har således under 2010 -2011 samlat ett nätverk av företag, FoU organisationer och samhällsaktörer i Östersjöregionen som bildar en plattform för global positionering kring viktiga samhällsutmaningar.

VINNOVA har även bidragit till samsyn och struktur för ledning av denna typ av innovationssamarbete, i form av en High Level Group, bestående av näringsdepartement och innovationsmyndigheter i makroregionen.

Under utveckling av programmet har VINNOVA tillsammans med Norge, Danmark och Finland genomfört olika typer av kunskapshöjande insatser kring formande av transnationella innovationsprogram samt kring drivkrafter för innovation i ett transnationellt sammanhang. Resultatet har bidragit till

ökad samsyn kring att länderna i Östersjöområdet har många gemensamma styrkeområden och utmaningar som kräver samarbete för att åstadkomma ökad kritisk massa av kompetens, företag och FoU resurser.

Relaterat till Östersjöstrategin har VINNOVA, som nämnts, ett uppdrag att utveckla kluster och småföretagsnätverk kopplat till havsmiljön finansierat via regeringens havsproposition. Under 2010 - 2011 har ett arbete pågått med att kartlägga småföretagsnätverk och innovativa småföretag (nära 500 st) som har produkter/tjänster som på olika sätt kan bidra till en bättre havsmiljö. Två svenska klusterinitiativ; Sustainable Sweden Southeast och Svenskt Marintekniskt Forum, har fått i uppdrag att koordinera svenska insatser inom områdena vattenreningsteknik och hållbara vattentransporter. Processum i Örnsköldsvik har fått i uppdrag att utvärdera möjligheten att ta till vara ljummet spillvatten från processen och eventuellt kunna använda det för att odla tropisk fisk. Till sin hjälp har de kluster från Island och Danmark. Detta uppdrag kommer att slutrapporteras till regeringen den 30 juni 2011 i särskild ordning.

Förstärka bevakning av och kunskapsupbyggnad om utvecklingen i Östersjöregionen och om EU:s program och projekt med relevans för Östersjöstrategins insatsområde och myndighetens ansvarsområde.

Genom VINNOVAs nyckelroll och uppdrag i BSR Stars, framförallt via High Level Group, HLG och den stora mängd kontakter som sker i programmet och i projektet StarDust har myndigheten byggt upp en avsevärd kunskap om utvecklingen i makroregionen. Detta inkluderar givetvis också kunskap om andra pågående projekt. Eftersom arbetet med BSR Stars bedrivs med befintliga resurser har med nödvändighet en hel del tid och resurser använts för att undersöka möjligheterna till utökat stöd och finansiering från EU:s olika program. Eftersom planeringen av nästa generations EU program pågått under året har erfarenhetsutbyte med Kommissionen kring de problem och möjligheter som ryms i BSR Strategin också varit en prioriterad aktivitet. VINNOVA är också ledamot i Östersjöprogrammets subkommitté. Detta innebär att myndigheten kan bidra med förståelse för de möjligheter och utmaningar som finns inom makroregionen när det gäller innovation och förnyelse.

Erfarenheter och kunskaper från arbetet med Östersjöstrategin påverkar i hög grad myndighetens verksamhetsplanering, genom att bilda underlag för det strategiarbete som är basen för VINNOVAs verksamhetsplanering.

Som ett led i uppdraget att bistå näringsdepartementet i arbetet med att utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken har VINNOVA tillsammans med Tillväxtverket utvecklat en dialog med svenska regioner för att stärka deras

möjligheter att bidra till utökat gränsöverskridande samarbete. I projektet StarDust deltar flera regioner som partners eller associerade partners.

VINNOVA har under tidigare år finansierat planering och uppbyggnad av BSR Stars. Sedan ansökan till Östersjöprogrammet beviljades i slutet av 2010 finns det en ytterligare finansieringskälla för arbetet i form av projektet StarDust. Av budgeten på ca 62 miljoner kr under tre år kommer VINNOVA att bidra med ca 1,5 miljoner per år. Till detta kommer personalkostnader som uppskattas till 1,5 miljoner ytterligare.

Bidra till svenska inspel till Östersjöstrategins handlingsplan inför de årliga uppdateringarna.

Ett arbete med att infoga tydliga målformuleringar för varje insatsområde pågår, där VINNOVA deltar inom prioriteringsområde sju.

Bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) med kunskaper och erfarenheter i framtagande av svenska positioner i den högnivågrupp som etablerats för att bistå EU-kommissionen i genomförandet av Östersjöstrategin.

VINNOVA har fortsatt ett nära samspel med berörda delar av Regeringskansliet och har veckovisa avstämningar med Näringsdepartementet. VINNOVA har också under detta år bidragit med erfarenheter från det makroregionala samarbetet inom innovationsområdet och medverkat i dialoger med flera EU-institutioner.

Delta i ett svenskt samordningsarbete av insatserna för Östersjöstrategins genomförande och i regeringens dialog med regional nivå inom ramen för Nationellt forum för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning.

VINNOVA har löpande under året deltagit i Tillväxtverkets samordnande planeringsgrupp och i de samordningsmöten som arrangerats för att samordna berörda svenska myndigheters insatser. Myndigheten har indirekt kunnat bidra till arbetet i Nationellt Forum, genom att delta i Näringsdepartementets nätverksgrupp för Regional – nationell dialog, det s.k. "RND – FoI nätverket".

Redovisning av uppdraget att leda och medverka i utveckling av forskning och innovation (N2009/9108)

Bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i arbetet med samordningen av prioriteringsområde, PA7. VINNOVA ska utse ansvarig person som tillsammans med ansvarig person vid Regeringskansliet (Näringsdepartementet) företräder Sverige i detta samordningsarbete.

VINNOVA har tillsammans med ansvarig person inom Regeringskansliet samt polska representanter fortsatt medverkat i samordningsarbetet för PA 7. Arbetet har intensifierats genom att Kommissionen lägger ett ökat ansvar på koordinatörerna. Arbetet under detta år har i hög grad varit inriktat mot att lösa finansieringsfrågor som har samband med genomförandet av innovationsdelen i strategin.

Koordinatorerna har bistått Kommissionen i planering och genomförande av den konferens med över 500 deltagare från olika samhällssektorer, som hölls i oktober 2010, för att redovisa läget beträffande implementeringen av strategin ett år efter det att den beslutats av Europeiska rådet. Koordinatorerna har även bistått Kommissionen i att ta fram rapport med rekommendationer för framtiden som nu överlämnas till det Polska presidentskapet.

Leda och ansvara för arbetet med utveckling och genomförande av åtgärden "Develop a Baltic Sea Region Programme for Innovation, Clusters and SME-Networks" (flagship project 7.1). VINNOVA ska utse projektledare samt avsätta erforderliga personella resurser för att, i samarbete med övriga deltagande länder, utveckla och genomföra detta program. Arbetet innefattar även vissa insatser på nationell nivå i syfte att uppnå ökad samsyn och samordning av centrala och regionala aktörer.

Strategin i flagship 7.1, BSR Stars är att skapa en stark hemmamarknad för innovation och affärsutveckling i makroregionen, för att konkurrera mot andra globala tillväxtregioner. Programmet har utvecklats tillsammans med våra grannländer, Norge, Island, Tyskland, Danmark, Polen, Estland, Lettland, Litauen och Finland.

Utgående från teman som "Grand Challenges" eller samhällsutmaningar, inom hälsa, miljö, IKT och transporter har nu de fem första konsortierna eller delprojekten, formerats, bestående av parter från makroregionen. Arbetet inleddes under 2010 med att utforma en strategi för hur parterna ska erhålla en global position, inom nischer av dessa utmaningar/ Grand Challenges. Detta arbete bedrivs inom StarDust projektet.

I Projektet ingår även att utveckla koncept och nya metoder för implementering av de strategier som konsortierna fastställer. StarDust startade officiellt i mars 2011 i Stockholm.

VINNOVA har således under 2010 -2011 samlat ett nätverk av företag, FoU organisationer och samhällsaktörer i Östersjöregionen som bildar en plattform för global positionering kring viktiga samhällsutmaningar.

VINNOVA har även bidragit till samsyn och struktur för ledning av denna typ av innovationssamarbete, i form av High Level Group. BSR Stars HLG har utvecklats till en plattform där samarbete mellan BSR länderna i innovationsfrågor nu kan initieras och operationaliseras på ett effektivt sätt. Exempel på sådant samarbete där denna plattform spelar en viktig roll, är deltagande i innovationsdelen av BONUS programmet samt påbörjade diskussioner om Smart Specialisation. HLG har också beslutat stödja tre andra projekt som är avsedda att tillsammans med StarDust att ingå i BSR Stars projektportfölj.

Under utveckling av programmet har VINNOVA tillsammans med Norge, Danmark och Finland genomfört olika typer av kunskapshöjande insatser kring formande av transnationella innovationsprogram samt kring drivkrafter för innovation i ett transnationellt sammanhang.

Vid behov representera Sverige i ledningsgrupperna för övriga åtgärder inom prioritets område 7 (flagship projects 7.2-7.6.).

Det har ännu inte varit aktuellt att ingå i övriga flaggskepps ledningsgrupper. Flera diskussioner har förts med Region Skåne och med Kommissionen om genomförandet av flaggskeppet 7.2 "Create a Baltic Sea Fund for Innovation and Research"

VINNOVA ska under arbetet kontinuerligt samråda med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) och med relevanta myndigheter och organisationer i Östersjöregionen.

VINNOVA har fortsatt deltagit i olika möten som arrangerats av Statsrådsberedningen och Näringsdepartementet. Ansvariga personer inom Näringsdepartementet deltar också regelbundet i möten som VINNOVA arrangerar. VINNOVA har under året deltagit i konferenser och andra möten som anordnats av Ekonomiministeriet i Estland och Litauen, InterAct samt av flera relevanta organisationer t.ex Baltic Development Forum och ScanBalt.

Planering av närmare integrering av VINNOVAs pågående verksamhet i arbetet med Strategin för Östersjön.

VINNOVAs arbete inom Strategin och de kunskaper och erfarenheter som därigenom har byggts upp är väsentligt underlag till VINNOVAs kontinuerliga strategiarbete och verksamhetsplanering.

Myndighetens samlade bedömning av arbetet med BSR Strategin och synpunkter på förändringar.

Makrostrategin för Östersjön öppnar på många sätt nya möjligheter för denna del av unionen att utvecklas utifrån sina speciella förutsättningar och

styrkeområden. Handelsutbytet i regionen är redan stort (ca 50% av Sveriges totala import och export sker med länder i Östersjöregionen) men har potential att växa ytterligare. Ur ett globalt konkurrensperspektiv har regionen en befolkning på ca 100 miljoner invånare, dvs. tillräckligt stor för att bli attraktivt som smart specialiserat inom några globalt intressanta områden. BSR Stars har framförallt med stöd av Finland utvecklat en metod för att arbeta med utmaningsdriven innovation som kan bli ett viktigt bidrag för att erövra en sådan global position.

Inför den nya generation av EU program som efter 2013 kommer att ersätta de nuvarande programmen är det viktigt att länderna runt Östersjön aktivt arbetar för att de nya programmen i tillämpliga delar anpassas till BSR Strategin och naturligtvis även till övriga makrostrategier.

I detta ärende har generaldirektören beslutat. Avdelningsdirektören Anne Lidgard har varit föredragande.

Charlotte Brogren

Anne Lidgard

Kopia: Tillväxtverket